

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 2112/2020
19.11.2020. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Весне Поповић, председника већа, Гордане Комненић и Божидара Вујичића, чланова већа, у парници тужиле АА из ..., чији је пуномоћник Урош Миловановић, адвокат из ..., против туженог ББ из ..., чији је пуномоћник Мартин Бачић, адвокат из ..., ради утврђења, одлучујући о ревизији тужиле изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж 3356/2019 од 24.10.2019. године, у седници одржаној дана 19.11.2020. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија тужиле АА из ..., изјављена против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж 3356/2019 од 24.10.2019. године.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Суботици П 67/16 од 04.06.2019. године, ставом првим изреке, одбијен је примарни тужбени захтев тужиле ради утврђења да је тужени недостојан за наслеђивање иза покојне мајке ВВ, и обавезивање да тужени тужили накнади трошкове парничног поступка заједно са законском затезном каматом од дана пресуђења, па до исплате. Ставом другим изреке, одбијен је евентуални тужбени захтев тужиле ради утврђења да је тужени поклонима учињеним од стране мајке покојне ВВ, за њеног живота, и то: аутомобила марке „...“ ... боје; новчаним давањима од 500.000,00 тадашњих динара за изградњу куће; новчаним давањима на име плаћања трошкова свадбе у износу од 100.000,00 тадашњих динара; користи од бесплатног живота са својом породицом током периода од 18 година у домаћинству мајке; намирен у висини свог нужног дела заоставштине иза покојне ВВ, те да је тужени дужан да трпи да се вредност наведених поклона урачуна у његов наследни део, као и ради обавезивања туженог да тужили накнади трошкове парничног поступка, са законском затезном каматом од дана пресуђења до исплате. Ставом трећим изреке, обавезана је тужила да туженом накнади трошкове парничног поступка у износу од 384.500,00 динара, са законском затезном каматом од извршности пресуде до исплате.

Апелациони суд у Новом Саду је, пресудом број Гж 3356/2019 од 24.10.2019. године, ставом првим изреке, жалбу тужиле одбио и потврдио пресуду Вишег суда у Суботици П 67/16 од 04.06.2019. године. Ставом другим изреке одбијен је захтев тужиле за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужила је благовремену изјавио ревизију, због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Врховни касациони суд је испитао побијану одлуку, применом одредбе члана 408. Закона о парничном поступку ("Службени гласник РС" бр. 72/11...87/18), и утврдио да ревизија тужиле није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности, а ни повреде из става 1. тог члана Закона, пред другостепеним судом, која би могле да утичу на доношење законите и правилне одлуке.

Према утврђеном чињеничном стању, парничне странке су рођени брат и сестра чији су родитељи били сада покојни ББ и покојна ВВ. Решењем о наслеђивању Општинског суда у Суботици О 2920/96 од 06.02.1997. године, расправљена је заоставштина оца парничних странака, покојног ББ на основу писаног тестаментa од 05.10.1978. године којим је његову заоставштину наследила мајка парничних странака ВВ. Тестаментом од 23.09.2004. године, покојна ВВ је целокупну своју имовину оставила у наслеђе тужили, својој ћерки, АА, која је решењем оставинског суда О .../... од 06.07.2016. године, упућена на парницу против ББ, ради утврђења величине наследног дела, односно урачунавања у нужни наследни део, имајући у виду да је тужени, у оставинском поступку, истакао захтев за свој нужни наследни део. Током 1966. године, туженом је деда купио аутомобил „...“, а када је тужени отишао у војску тај аутомобил је продат будући да нико у породици није имао положен возачки испит осим туженог. Након што се тужени вратио из војске, 1968. године, заједно са оцем, купио је аутомобил „...“, тако што је тужени за куповину тог аутомобила дао новац који му је деда предао на име претходне продаје аутомобила „...“. Аутомобил „...“ био је регистрован на туженог, пошто је он једино имао возачку дозволу, а аутомобил је возио и за своје потребе, али и за потребе родитеља. Тај аутомобил тужени је продао, а половину новца добијену купопродајом вратио је родитељима. Након што је сазнао да ратни војни инвалиди могу да добију возило на кредит од 5 година, тужени је свом оцу, који је тада већ био у пензији, предложио да искористе ту могућност, тако што ће тужени да купи аутомобил, новцем од кредита који добије покојни отац. Отац је туженом дао инвалидску књижицу на основу које је тужени прикупио све важеће исправе и купио аутомобил „...“ на кредит, који је отплаћивао у периоду од 5 година. Тужени је закључио брак са ГГ дана 08.08.1970. године, а кад су се венчавали, родитељи су организовали свадбу у дому у ... у ..., где су изнајмили салу са инвентаром и закупнину платили 400,00 динара, као и 30,00 динара на име чишћења просторија. Родитељи странака никада нису тражили од туженог да им врати новац који су платили на име организовања његове свадбе. Заједница живота између туженог и ГГ престала је 1979. године, а развели су се 1981. године. Током брака живели су у заједници живота са родитељима туженог, у кући, у ... број ... у ..., тако што су тужени и његова бивша супруга ГГ, дозидали једну летњу кухињу и једну гаражу, а за ћерку су, од летње кухиње направили дечију собу. Поред кухиње су дозидали још једну кухињу и шпајз. Тужени и његова бивша супруга никада нису плаћали закупнину за време живота у родитељској кући, нити су то родитељи од њих тражили. Након развода са ГГ, тужени је, са уличне стране куће у ..., преградио кухињу и направио купатило, настрешницу од

главне капије, зид од 12 метара до капије на којој се наслањала надстрешница, избетонирао је двориште, а читаву градњу је вршио својим сопственим средствима. Пошто отац није желео да му поклони кућу, нити да му призна улагања која је вршио у адаптацију куће, тужени је купио други плац на ком је направио кућу у коју се утелио током 1978. године. Након што се тужени иселио из породичне куће у улици Гундулићевој, његови родитељи су се одмах уселили у део куће који је тужени дозидео, док су део куће у коме су претходно живели издавали, а новац добијен на име закупнине су задржавали за себе. Након очеве смрти, мајка никад од туженог није тражила да је издржава, јер је имала породичну пензију. Тужила и њена мајка нису тражиле од туженог да пружи било какву помоћ покојној ВВ, нити су га обавештавале о томе да јој је помоћ уопште потребна. Током 2007. године тужила је ишла на пут у ..., па је оставила мајку код туженог, на бригу и старање, коме је такође поверила и златни накит који је имала мајка парничних странака. Када се тужила вратила са пута, тужени јој је вратио њен златни накит, док је мајчин накит задржао, а вратио га је тек када је она то тражила, у пратњи полиције. Након обављеног разговора, у присуству полиције, тужени је својевољно дао мајци породично злато, а након тог догађаја више није био у контакту са мајком, па није ни присуствовао њеној сахрани. Тужени није никада вређао своје родитеље, а они против њега никада нису подносили пријаве, било због вређања, било због физичког напада.

Код овако утврђеног чињеничног стања, правилно су нижестепени судови закључили да тужбени захтеви тужиле, како примарни, тако и евентуални нису основани, па су оба захтева одбили.

Одредбом члана 4. Закона о наслеђивању („Службени гласник РС“ бр. 46/95...6/2015) прописана је недостојност за наслеђивање тако што не може наследити на основу закона или завештања, нити стећи какву корист из завештања (недостојан је): 1. онај ко је умишљајно усмртио оставиоца или је то покушао; 2. онај ко је принудом, претњом или преваром, навео оставиоца да сачини или опозове завештање или неку његову одредбу, или га је у томе спречио; 3. онај ко је у намери спречавања оставиоцеве последње воље уништио или сакрио његово завештање, или га је фалсификовао; 4. онај ко се теже огрешио о законску обавезу издржавања оставиоца или му је ускратио нужну помоћ; 5. војни обвезник који је напустио земљу да би избегао дужност њене одбране, а до оставиоцеве смрти се не врати у земљу. Према одредби става другог тог члана Закона, суд на недостојност пази по службеној дужности.

Урачунавање поклона прописано је у одредби члана 66. Закона о наслеђивању тако што се, сходно ставу 1. те одредбе Закона, законском наследнику урачунава у његов наследни део поклон који је ма на који начин добио од оставиоца. Поклон се наследнику не урачунава у наследни део ако је оставилац у време поклона или доцније или у завештању, изјавио да се поклон неће урачунати, или се из околности може закључити да је то била намера оставиоцеве, сходно одредби члана 67. став 1. Закона о наслеђивању.

У конкретном случају, покојна ВВ је своју имовину, завештањем оставила тужилу у наслеђе, а тужени није предузео ни једну од радњи наведених у цитираној одредби члана 4. Закона о наслеђивању, у погледу предметног завештања. За живота

покојна ВВ није од туженог захтевала да је издржава, пошто је имала пензију, а од њега није тражила ни помоћ, нити јој је помоћ била нужно потребна. Аутомобили који су предмет овог поступка туженом нису поклоњени од стране оставиље, његове покојне мајке, а бесплатан живот туженог са члановима његове породице у породичној кући родитеља није поклон, нити је поклон организовање свадбе, односно изнајмљивање сале за венчање са инвентаром, што представља обичајну обавезу родитеља младожење.

Наводима ревизије оспорава се оцена доказа и указује на погрешан одабир доказних средстава. Међутим, оцена доказа је у надлежности суда који одлучује, по свом уверењу, на основу савесне и брижљиве оцене сваког доказа засебно, свих доказа као целине и на основу резултата целокупног поступка, које ће чињенице да узме као доказане, пошто је тако прописано одредбом члана 8. Закона о парничном поступку. Начело слободне оцене доказа карактерише одсуство законом утврђених правила о избору доказа и њиховом рангирању према доказној снази. Суд у сваком конкретном случају слободно формира своје уверење о доказаним односно недоказаним чињеницама. Слобода оцена доказа подразумева и слободу избора доказних средстава. У поступку се изводе они докази и утврђују оне чињенице које су битне за одлучивање о тужбеном захтеву пошто би супротно поступање суда било противно начелу економичности прописаном одредби члана 10. Закона о парничном поступку. С тим у вези, ревизија не може да се изјави због погрешно или непотпуно утврђеног чињеничног стања, сходно одредби члана 407. став 2. Закона о парничном поступку, осим у случају из члана 403. став 2. овог закона, што овде није случај.

Из изложених разлога, Врховни касациони суд је одлуку као у изреци донео у смислу одредбе члана 414. Закона о парничном поступку.

**Председник већа – судија
Весна Поповић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић